

ORTADOĞU'DA SİYASET...

Osman ERĐİN *

Ortadoğu, bağrında yer alan Mezopotamya (Altın Hilal) üzerinden şekillenen, boyatan uygarlıksal gelişmelerle insanlığa beşiklik etmiş, yeryüzünün en dramatik, acılı fenomenlerine sahne olmuş, olmaya devam eden ve bu özelliklerinden ötürü de bir paradoksal gerçeklikler odağıdır...

Toplumsal yaşamın, sınıflara bölünmesine, bunun en üst düzeyde politik ifadesi olarak devlet organizasyonu ile tanışmasına yol açan "özel mülkiyet" olgusunun da ana-yurdudur Ortadoğu!

Sümerlerde gerçekleşen ve Ziguratlar olarak yükselen devlet; baskı, şiddet, sömürü ve savaş(lar)ın kaynağı/başat nedeni olduğunu, en çok dünyanın bu parçasında pratikleştirerek kanıtlamaktadır. Günümüzde de savaş, sömürü, baskı ve şiddetin en sınırsız, çıplak biçimiyle uygulandığı, adeta tarihinin oluşturduğu, yarattığı uygarlıktan koparıl-mak istendiği bir ölüm tarlasına çevrilmek istendiği sahadır Ortadoğu...

Devlete, onu zorunlu kılan/sosyalitenin, sınıflar bağlamında bölünmesine yol açan, özel mülkiyetin "ilahi adaletin tecellisi" olduğunu bir sistematiğe kavuşturan ideolojiye ana rahmi rolünü oynayan Ortadoğu; bu yanıyla siyasetin/politikanın da tarih ve toplum sahnesine çıkış noktalarının başında gelmektedir.

Natürel/doğal toplum (sol, sosyalist literatürde "ilkel komünal evre" olarak yapılan tanımlamadaki, "ilkel" ibaresini hümanizma açısından uygun görmediğimizden kullanmamaya dikkat edeceğiz) sürecinden sonra, köleci, feodal, kapitalist sosyo-iktisadi for-masyonları da en tahripkar, en yıkıcı, en geriletici, en parçalayıcı boyutlarıyla yaşayan bölgenin en karakteristik yanı; muazzam -yer altı, yer üstü- zenginliklerine karşın içerisinde tutulduğu müthiş yoksulluk, yoksunluktur. Bu hem iktisadi, hem sosyal, hem de siyasal (temel haklar-özgürlükler, eşitlik, adalet ve demokrasi vb.) düzlemde seyir eden bir hakikattir. Paradoks tam da buradadır! Denebilir ki, bölge sanki altı çizilen zenginliğinin ceremesini çekmektedir. Kürtler böylesi durumlar için; "dewlemendiya wan, bu bela sere wan!" derler. Türkçesi, zenginlikleri başlarına bela oldu, anlamındadır.

* Demokratik Toplum Partisi Parti Meclisi Üyesi

Bölgenin toplumsal dönüşümlerde ciddi roller üstlendiğini ve bunları/aslında layıkıyla oynadığını saptamıştık.

Başta tarım, hayvancılık gelmek üzere, çanakçılık/çömlekçilik alanlarında; yerleşik yaşama kapı aralayan kentsel yapılanmada, ideolojinin temelini oluşturan ve en etkili boyutlarından biri olan dinlerin boy vermesinde öncelikle teoloji/ilahiyatın gelişiminde (Yahudilik İsevilik, Muhammedilik gibi) öncü bir pozisyona sahip olan bölge aynı zamanda Sümer ve Asur gibi büyük köleci imparatorluklara da ev sahipliği yapmıştır...

Çok kültürlülüğün, çok halklılığın, çok dilliliğin, çok farklılığın merkez üslerinden biri olarak Ortadoğu; Türklerden, Kürtlere; Araplardan, Farslara; Belucilerden, Azerilere; Müslümanlardan, Hıristiyanlara; Zerdüştilerden, Yahudilere varan geniş bir halklar ve inançlar mozaiğidir.

İşte günümüz dünyasının, yeniden dizayn edilmeye çalışıldığı bu tarihsel dönemde, rotanın hangi istikamette ilerleyeceğinin adresi, aynı zamanda insanlığın yazgısının ne ve/veya nasıl olacağını kararlaştırılmak istendiği yerdir Ortadoğu!

Tarih sanki yeniden, başlangıcında olduğu gibi, yine buradan başlatılmak isteniyor... Ama ironiye bakın ki, bu kez ülkeler, halklar tarihsizleştirilmek, geleceksizleştirilmek hedefleniyor "yeni" kölecilerce, imparatorlarca...

Kapitalist/emperyalist egemenliklerce, birinci ve ikinci cihan harpleri sonrası, geçmişinden, köklerinden soyutlanarak tam bir zulüm ve sömürü cenderesine alınan bölge, şimdilerde de adı konmamış bir üçüncü harple; ilanihaye esaret altına alınmak isteniyor.

Burada belirtilmesi gereken, bölgenin emperyalist/kapitalist müdahaleler sonrası içerisine girdiği halklar ve emek karşıtı statü gerçekten gelişmenin (diyalektiğin de denebilir!) önünde ciddi bir engel olma gerçeğinin yaşanıyor olmasıdır. Fakat bu halklar ve emek karşıtı konumun/durumun aşılması çabasının bölge dinamiklerinden ziyade dış, küresel sermaye ve iç bağlaşıklarınca devreye sokuluyor olması, üzerinde durulmayı hak eden bir doğrultudur.

Sistemsel açıdan İsrail, Türkiye'nin ABD angajmanlı oldukları bilinmektedir. Bunların dışında katı/geri ve gerici yapıdaki İran ve yapılan müdahalelerle de facto bir düzlemle yapılanan Irak, bölgenin temel aktörleri olarak belirlemektedirler, kuşkusuz bunlara Suriye de dahil edilebilir...

Dünyanın tüm güç (kapitalist/emperyalist) odaklarının ABD, Avrupa Birliği-AB, Rusya, Çin vb.lerinin farklı yol ve yöntemlerle, amaçlarla (siyaset) da olsa Ortadoğu'yu denetimleri altına almak arzusu zımnî bir ittifak olarak algılanmayı hak ediyor.

Sömürü dünyasının gerçekleştirdiği, iktisadi, sosyal politikalar neticesinde iç/temel dinamiklerinin bir donma, enkaz derkesine düşürülmesi belki de bölgenin en dramatik yanını göstermektedir. Öyle ki, geleceği, yazgıyı belirlemeye çalışan iç dinamikler değil, dışsal etmenler olarak tezahür etmektedir.

Ortadoğu'da yaşanan (acaba çok mu karamsar bir tablo çizdik?) verili durum/konjonktür, elbette aşılabacaktır.

Bu nasıl olacaktır, asıl ve sorulması, üzerinde durulması gereken husus budur. Yanıtımızı vermeden önce bir parantez açma gereği söz konusudur. O da şudur; bölgenin zenginliğine, geleceğine yönelik ve dünyanın "yeniden" küresel sermayenin çıkarları doğrultusunda düzenlemek amaçlı gerçekleştirilen uygulamalara ve uygulamaların yön tayin edici siyasetine karşı nasıl durulabileceğidir...

Kapitalist/emperyalist konseptte karşı ki bu, halkların, emekçi sınıflarının yarınlarına, yarattıkları değerlere karşı oluşturulmuş bir konsepttir. Evet bu ittifaka karşı bölge ezilenlerinin; emekçi sınıflarının ve halklarının birlik ve dayanışması konmalı, çıkarılmalıdır.

Bu aşamada, Kürtler, Filistinliler ve bölge ülkelerinin işçi/emekçi sınıfları devreye girmektedir. Kuşkusuz topyekün/birlikte, eşzamanlı bir kalkışmadan bahis etmiyoruz. Hayır işaret etmeye çalıştığımız "somut koşulların, somut analizi" gerçeğinden hareketle ve nasıl ki, bir mahallenin temizliği, herkesin evinin önünü silip, süpürmesi ile gerçekleşiyorsa; halkların ve emekçi sınıflarının kendi zeminlerinden doğru, sömürücü, baskıcı egemenliklere karşı durmasıyla başarılabacaktır. Bu en anlamlı dayanışma olarak somutlaşacaktır. Ortadoğu'nun umudunu ve iradesini kırmak esaslı yaklaşık yüz yıldır geliştirilen iktisadi, sosyal politikalara karşı halkların cevabı Birleşik, Barışçıl, Demokratik Ortadoğu Birliği olmalıdır. Bu, Büyük Ortadoğu Projesi'nin de tek ve doğru alternatifi olacaktır.

Günümüzde bölgede gerçekleştirilen, "ılımlı İslami" eksenli tarz da, eskide ısrarı anlamına gelen statükoyu sürdürme siyasetinin de emekçi sınıflar ve halkların gereksinimlerine karşılık düşmediği kanıtlanmıştır.

Ortadoğu'yu yeniden ve sahici anlamda insanlığa büyük katkılar sağlayacak konuma yükseltecek olan; her ülkenin önce tek tek ardından giderek tümünde demokrasiyi yaşamsallaştırmaktır...

Bölge böylesi zengin potansiyellere sahiptir, tarihsel konum, kültürel zenginliği ve yaratıcı emekçi birikimi bunun temelidir. Zira daha şimdiden (bağı ve ilgisi tartışılabilir) küresel "yeni" imparatorlukları oyalamasıyla, sömürücü/baskıcı egemenliklerin burunlarının dibindeki halkların/ülkelerin soluklanmasına ve demokratik mevziler edinmelerine katkılar koymaktadır, Venezuela, Bolivya vb. Latin Amerika ülkelerinde olduğu gibi.

Özgür-demokratik Ortadoğu gerçeğine ulaştıracak güçlerinin başında gelen Kürt ve Filistin sorunlarının adil, demokratik ve barışçıl çözümü dünyanın kapitalist çıkarlar çerçevesinde dizayn edilmek istendiği bu bölgeden, insanlığa; temel beklenti ve ihtiyaç olan SOSYALİZMİ armağan edecektir!

SONLARKEN; siyasetin/politikanın çıkış noktalarının başında gelen Ortadoğu bugün, savaş, sömürü ve baskı siyasetinin oldukça zorladığı bir haldedir. Dün insanlığın ivme kazanmasında geliştirdiği uygarlık yolunu yarına taşımada, Türkler, Kürtler, Araplar, Farslar, Beluciler, Azeriler hasılı halklar ve emekçi sınıfların eyleyeceği ÖZGÜRLÜK, EŞİTLİK, KARDEŞLİK, BARIŞ VE DEMOKRASİ YÜRÜYÜŞÜ belirleyici olacaktır!

Özgür-demokratik Ortadoğu, insanlığı büyük ütopyasına, sosyalizme ulaşmasına aralanan kapı olacaktır...

Evet dünyanın yarınları Ortadoğu'da kotarılıyor, halkların mı, yoksa emek ve halklar karşıtı sömürü/baskı güçlerinin mi belirleyici olacağını tayin edecek olan mücadele sürecidir.

Bunun da (her ne kadar hava ezilenlerden yana esmiyorsa dahi!), halklara ve emekçi sınıflara dayalı özgür-demokratik siyasetle sonuca ulaşacağı, yine Ortadoğu halklarınca, insanlığa sosyalizmin bir daha sökülmemecesine kazandırılacağına güçlü potansiyellerinin/enerjisinin açığa çıkarılmasıyla olacağını söylemek gerek.

Evet bölge, dünü, bugünle buluşturmada, bugünü yarına taşımada; halkların özgürlük ve emekçilerin kurtuluş tutkusunu- tüm zorluklara rağmen!- tarihin ve insanlığı yüklediği misyonu yerine getirme erginliğine sahiptir.

Sermayenin oluşturmak istediği emekçi sınıflar ve halklar karşıtı Büyük Ortadoğu Projesi kayıp edecek, küresel haramiler karşı halkların ve ezilenlerin Özgür, Demokratik, Birleşik (giderek) Sosyalist Ortadoğu'su kazanacaktır!

İnsanlığın ihtiyaç duyduğu da böylesi bir Ortadoğu'dur!